

Broj: **Ž-BR-01-290/15**

Datum 04.05.2016.godine

Preporuka broj: P-53/16

SKUPŠTINA TUZLANSKOG KANTONA

N/r predsjednika

VLADA TUZLANSKOG KANTONA

N/r premijera

ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

TUZLANSKOG KANTONA

N/r direktora

T u z l a

P R E P O R U K A

Ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ombudsmen) je nezavisan mehanizam zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda, uspostavljen s ciljem promovisanja dobre uprave i vladavine prava i s tim u vezi nadgleda aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s ciljem zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih lica¹.

Tokom 2012.godine Ombudsmen je u saradnji sa organizacijom Save the Children proveo istraživanje u oblasti zdravstvene zaštite djece u Bosni i Hercegovini (dalje: BiH) s posebnom pažnjom na jednak pristup i mogućnosti ostvarivanja zdravstvene zaštite za svako dijete.

Istraživanje Ombudsmena u okviru izrade Specijalnog izvještaja “Zdravstvena zaštita djece u BiH” pokazalo je da zdravstvena zaštita djece u BiH nije na zadovoljavajućem nivou i zakonodavstvo u ovoj oblasti nije u potpunosti usklađeno s Konvencijom o pravima djeteta (u daljem tekstu: Konvencije), a upravo ovaj dokument predstavlja minimum prava i standarda koji bi država morala osigurati svakom djetetu u BiH.

¹ Zakon o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Bosne i Hercegovine br 19/02, 35/04 i 32/06

Prema Ustavu BiH nadležnost za zdravstvenu zaštitu je na nivoima entiteta i Brčko distrikta BiH, dok Ministarstvo civilnih poslova, sukladno Zakonu o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine, ima koordinirajuću ulogu i vrši usklađivanje planova entitetskih tijela vlasti te definiranje strategije na međunarodnom planu u području zdravstva i socijalne zaštite.²

Shodno Ustavu Federacije BiH pitanje uređenja zdravstvene zaštite je u okviru podijeljene nadležnosti između federalne i kantonalne vlasti, te su iz tog razloga određene normativne akte iz ove oblasti donijela oba nivoa vlasti.

Pitanje zdravstvene zaštite djece na nivou entiteta Federacij BiH i Republike Srpske, kao i na nivou Brčko distrikta BiH regulirano je Zakonom o zdravstvenoj zaštiti³, Zakonom o zdravstvenom osiguranju⁴, Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti⁵.

Ombudsmeni su utvrdili da postoji niz prepreka za ostvarivanje prava na pristup zdravstvenoj zaštiti, da se od djece zahtijeva ispunjenje različitih administrativnih procedura, kao što su donošenje potvrda o pohađanju škole, o zdravstvenom osiguranju roditelja i sl. Takav vid procedura u suprotnosti je sa odredbama Konvencije, kojom se uređuje pitanje zdravstvene zaštite, a ta zaštita mora biti osigurana svakom djetetu do 18 godina starosti. Nesporno je da se djeci pristup pravu na zdravstvenu zaštitu uvjetuje zahtjevom da jedan od roditelja ima status zdravstvenog osiguranika, čime je veliki broj djece isključen iz zdravstvene zaštite. Na ovo posebno utječu i rokovi u zakonodavstvu o zdravstvenoj zaštiti, čijim propuštanjem i roditelji ostaju uskraćeni za zdravstvenu zaštitu. U određenoj mjeri su poduzeti napor u cilju odvajanja zdravstvene zaštite djece od statusa njihovih roditelja, ali opet sa starosnim ograničenjem djeteta, i to od 15 godina. Očito da je zakonodavac ovu dob djeteta odabrao vezavši je za osnovno obrazovanje, koje je po zakonu obavezno. Utvrđena cijena participacije za usluge iz zdravstvene zaštite djece u BiH predstavlja ograničavajući faktor osiguranja da sva djeca uživaju jednake usluge.

Na ovaj se način i dalje krši Konvencija o pravima djeteta, koja djetetom smatra svaku osobu do uzrasta od osamnaest (18) godina.

Zbog svega navedenog ombudsmeni Bosne i Hercegovine su izdali preporuku Federalnom ministarstvu zdravstva, kantonalnim ministarstvima zdravstva, Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske **da poduzmu neophodne mjere u cilju osiguranja bezuvjetne i besplatne zdravstvene zaštite za svu djecu u Bosni i Hercegovini.**

Izdata je i preporuka Zavodima zdravstvenog osiguranja, između ostalih i Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona **da djeca budu oslobođena neposrednog ličnog učešća u vidu godišnje premije-markica.**

² Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine „Službeni glasnik BiH“, br: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09 i 59/09

³ Vidi članove 3., 11., 26., 33., 34., 94. i 116., „Službene novine FBiH“, broj: 46/10;

Vidi članove 7., 8., 9. i 66., „Službeni glasnik RS“, broj: 106/09;

Vidi članove 8., 21., 44., 45., 51. i 99. „Službeni glasnik Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine“, broj: 38/11

⁴ Vidi članove 19., 20., 22., 23., 25., 28., 31., 32., 33., 86. i 90., „Službene novine FBiH“, broj: 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11;

Vidi članove 2., 3., 7., 10., 14., 16., 19., 21., 22., 28., 44. i 45., „Službeni glasnik RS“, broj: 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 01/09, 01/09, 106/09;

Vidi članove 19. i 21. „Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj: 1/02, 7/02, 19/07, 2/08 i 34/08

⁵ „Službene novine FBiH“, broj 29/05 „Službeni glasnik RS“, broj: 125/04;

Kako bi utvrdili stepen implementacije navedenih preporuka na području Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Tk), a postupajući u skladu sa svojim nadležnostima, Ombudsmeni BiH obratili su se Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, Ministarstvu zdravstva Tuzlanskog kantona, Vladi Tuzlanskog kantona, Skupštini Tuzlanskog kantona i Javnoj ustanovi Centar za socijalni rad Tuzla.

Osim na međunarodne standarde zaštite prava djece i preporuku Specijalnog izvještaja nadležni organi i ustanove Tuzlanskog kantona su pozvani da Ombudsmenu za ljudska prava BiH dostave informaciju:

-na koji način i pod kojim uslovima je osigurana zdravstvena zaštita djece na području Tuzlanskog kantona;

-koliko je pozitivno zakonodavstvo Tuzlanskog kantona usklađeno sa naprijed navedenim standardima;

-da li sva djeca na području Tuzlanskog kantona uživaju pravo na besplatnu zdravstvenu zaštitu;

-koje mjere, iz okvira svoje nadležnosti su poduzeli radi provedbe navedenih zakonskih i podzakonskih akata F BiH, realizacije preporuke Ombudsmena BiH i realizacije mjera Akcionog plana za djecu BiH(2015-2018) a sve u cilju osiguranja bezuvjetne i besplatne zdravstvene zaštite za svu djecu?

Ukazano je da je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 9. sjednici održanoj 2. juna 2015. godine, donijelo Odluku o usvajanju Akcionog plana za djecu Bosne i Hercegovine 2015–2018. godine. Akcionim planom za djecu BiH (2015-2018) u dijelu Zdravstveno osiguranje i usluge utvrđeno je neophodnim *pokrenuti inicijativu kojom bi se svoj djeci osigurao jednak pristup obaveznom zdravstvenom osiguranju.*

Temeljem odredbi Zakona o zdravstvenom osiguranju⁶ član 35. stav 2., a na prijedlog Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 18. novembra 2008. godine i sjednici Doma naroda od 19. marta 2009. godine, je donio Odluku o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava⁷ kao i Odluku o maksimalnim iznosima neposrednog učešća osiguranih lica u troškovima korištenja pojedinih vidova zdravstvene zaštite u osnovnom paketu zdravstvenih prava⁸.

Odlukom o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava utvrđen je minimalni obim prava obaveznog zdravstvenog osiguranja iz člana 32. Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH, kao i drugih prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Utvrđen je i paket zdravstvenih prava koji se obezbjeđuje za neosigurana lica, državljane Bosne i Hercegovine, sa prebivalištem na teritoriji Federacije BiH. Paketom zdravstvenih prava za neosigurana lica do osamnaest (18) godina starosti djeci do navršenih osamnaest (18) godina starosti, kao i školskoj djeci i studentima na redovnom školovanju do navršenih dvadeset šest (26) godina starosti, obezbjeđuju se ista prava kao što imaju i osigurana lica, dok se neosiguranim licima preko osamnaest (18) godina starosti obezbjeđuju samo određeni vidovi zdravstvene zaštite. Utvrđena prava neosiguranih lica moraju se finansirati iz sredstava budžeta kantona ili općine prema mjestu zadnjeg prebivališta neosiguranog lica

⁶Zakon o zdravstvenom osiguranju "Sl. novine Federacije BiH", br 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11

⁷ Odluka o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava "Sl. novine Federacije BiH", br. 21/09

⁸ Odluka o maksimalnim iznosima neposrednog učešća osiguranih lica u troškovima korištenja pojedinih vidova zdravstvene zaštite u osnovnom paketu zdravstvenih prava, "Sl. novine FBiH", broj 21/09

Zaprimljeni su sljedeći odgovori nadležnih organa:

-Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona⁹: „ Nigdje u svijetu ne postoji „besplatna zdravstvena zaštita“. Naime, sredstva za zdravstvenu zaštitu prikupljaju se u instituciji/fond na više načina, zavisno od zavisno od odpredjeljenja države.

Na području Tuzlanskog kantona primjenjuju se odredbe Odluke o neposrednom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite na teritoriji Tuzlanskog kantona („Službene novine TK“ broj: 2/03) koju je usvojila Škupština Tuzlanskog kantona na sjednici održanoj 28.02.2003. godine. Navedenom Odlukom osiguranim licima je ostavljena mogućnost ili da uplate godišnju premiju osiguranja i budu oslobođeni neposrednog učešća u troškovima zdravstvene zaštite ili da ne plate premiju osiguranja i učestvuju u troškovima zdravstvene zaštite kako je to i utvrđeno u članu 6. navedene Odluke.

Iznos godišnje premije osiguranja za 2015. godinu kao i za 2016. godinu je „simboličan“ i iznosi 20,00 KM po osiguranom licu. Osigurano lice koje uplati premiju osiguranja ne učestvuje u troškovima korištenja zdravstvene zaštite. Stoga se ne može reći da se zdravstvena zaštita plaća jer iznos od 20,00 KM sigurno ne može isfinansirati godišnje potrebe osiguranog lica za uslugama zdravstvene zaštite.

U skladu sa Odlukom o maksimalnim iznosima neposrednog sudjelovanja osiguranih osoba u troškovima korištenja pojedinih vidova zdravstvene zaštite u osnovnom paketu zdravstvenih prava obavezu plaćanja neposrednog učešća u troškovima korištenja pojedinih vidova zdravstvene zaštite imaju osiguranici te ukoliko bi djeca i bila oslobođenja participacije, obaveza plaćanja bi bila na roditeljima što bi u krajnjem uticalo na ukupan budžet cijele porodice.“

-Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona dostavilo je akt¹⁰ u kojem se navodi: „ Akcionim planom za djecu BiH (2015-2018) u dijelu „ F2. Zdravlje i zdravstvene usluge“ mjera 6. reguliše ponovno pokretanje inicijative kojom bi se svoj djeci osigurao jednak pristup obaveznom zdravstvenom osiguranju, a za čije provođenje su određene institucije Ministarstvo zdravstva entiteta i kantona i nadležni odjel BD-a.

Shodno nadležnostima Ministarstvo za rad, socijalnu zaštitu i povratak TK, vezano za osiguranje jednakog pristupa obaveznom zdravstvenom osiguranju djece, informišemo vas o sljedećim realiziranim mjerama.

Odredbama člana 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju („Sl.novine FBiH“, broj: 70/08) decidno je navedeno za koju kategoriju osoba će tijelo uprave kantona mjerodavno za poslove socijalne i dječije zaštite osigurati zdravstveno osiguranje, odnosno da su to djeca od rođenja do polaska u osnovnu školu koja nisu osigurana po drugom osnovu, kao i za osobe nakon navršenih 65. godina života koje nisu osigurane po drugom osnovu, dok će tijelo uprave mjerodavno za obrazovanje osigurati zdravstveno osiguranje za učenike i studente koji nisu osigurani po drugom osnovu.

Prema odredbi člana 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju kantonalna tijela uprave, zavodi zdravstvenog osiguranja i vlade kantona dužni su uskladiti svoje akte sa odredbama tog Zakona, što znači da je u pitanju imperativna zakonska odredba po kojoj su kantonalni organi uprave bili dužni postupiti, tako da je Izmenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Sl. novine TK“, broj: 11/15) izvršeno usklađivanje odredbi Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti

⁹ Akt Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona broj: 01-37-3458/15 od 15.12.2015.godine

¹⁰ Akt Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona broj: 09/1-35-29714/15 od 18.12.2015. godine

porodice sa djecom-pročišćeni tekst („Sl.novine TK“, broj: 5/12 i 7/14), sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju („Sl. novine FBiH“, broj: 70/08), odnosno izvršeno je usklađivanje nižeg-kantonalnog Zakona sa višim-federalnim Zakonom koji je uz to i lex specijalis u odnosu na materiju zdravstvenog osiguranja. Ukoliko se i izvrše izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezu obezbjeđenja zdravstvenog osiguranja određenih kategorija osoba koje pokrivaju kantonalni organi uprave, isti će izvršiti izmjene i dopune kantonalnih zakona i drugih propisa u cilju usklađivanja sa tim izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Do tog momenta da bi sva djeca bila zdravstveno osigurana dovoljno je da redovno pohađaju osnovnu školu, sa napomenom da je osnovno obrazovanje obavezno, i ta djeca će biti osigurana preko Ministarstva obrazovanja, nauke kulture i sporta TK.

Ukoliko su u pojedinačnim slučajevima iz određenih razloga djeca ipak spriječena da pohađaju nastavni proces, ta djeca ne bi ostala bez pružene medicinske usluge budući da Vlada kantona iz kantonalnog budžeta na godišnjem nivou izdvaja nešto preko 1.800.000,00KM za zdravstvene usluge neosiguranih lica, tako da niti jedno lice bez obzira što nema zdravstveno osiguranje ne ostane bez pružene medicinske usluge.

Napominjemo da je Skupština Tuzlanskog kantona na sjednici od 29.09.2015. godine prilikom usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom usvojila i Zaključak broj: 01-02-323-11/15, kojim od Vlade Federacije BiH i Parlamenta FBiH traži da izvrši usklađivanje Zakona o zdravstvenom osiguranju sa evropskim konvencijama, te međunarodnim standardima i sporazumima, sa ciljem da se obaveznim zdravstvenim osiguranjem obuhvate sva djeca u Federaciji BiH.“

-Javna ustanova Centar za socijalni rad Tuzla dostavila je akt¹¹ u kojem se navodi: „Na području Grada Tuzle djeca koja nemaju zdravstveno osiguranje po drugom osnovu isto mogu ostvariti preko Centra za socijalni rad Tuzla odnosno Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povrata TK- za djecu uzrasta do 6 godina starosti i Ministarstva obrazovanja TK-a za djecu koja se nalaze na redovnom školovanju. Djeca starija od 6 godina, koja zbog teške materijalne ili zdravstvene situacije u kojoj se nalaze ne pohađaju redovno školovanje i čiji roditelji nemaju zdravstveno osiguranje isto ne mogu ostvariti jer je ta kategorija djece Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom TK („Sl.novine TK broj: 11/15) isključena iz prava.

Zakonodavstvo Tuzlanskog kantona nije usklađeno sa Konvencijom o pravima djeteta jer djeca starosti od 6-18 godina, ako se ne nalaze na redovnom školovanju nemaju pravo na zdravstveno osiguranje, što znači da nemaju sva djeca na području Grada Tuzla pravo na besplatnu zdravstvenu zaštitu.

Kako se razmatrao Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom TK Centar za socijalni rad Tuzla je uložio amandmane na ovaj Zakon, i istim je tražio da djeca uzrasta od 6-18 godina starosti koji ne pohađaju školu i dalje imaju pravo na zdravstveno osiguranje. Amandmane Centar za socijalni rad Tuzla podržalo je Gradsko vijeće Tuzla na 12. sjednici održanoj dana 31.08.2015. godine i uputilo nadležnom resornom Ministarstvu preporuku da usvoje predložene amandmane. Kako predloženi amandmani nisu uvaženi to je stupajući na snagu navedenog Zakona doneseno rješenje o prestanku

¹¹ Akt Javne ustanove Centar za socijalni rad Tuzla broj: I-24-37-469 od 11.04.2016. godine,

prava na zdravstveno osiguranje za 30 djece sa područja Grada Tuzla, starosti od 6-8- godina, a koja se ne nalaze na redovnom školovanju.“

Skupština Tuzlanskog kantona je dostavila akt¹² u kojem se navodi: „ U vezi sa Vašim zahtjevom za izjašnjenje broj: Ž-BR-01-290/15 od 6.4.2016. godine, kojim tražite dostavljanje informacije o stanju i poduzetim aktivnostima po pitanju osiguranja bezuvjetne i besplatne zdravstvene zaštite za djecu u BiH obavještavamo Vas da je Skupština Tuzlanskog kantona na sjednici Skupštine od 29.9.2015. godine donijela zaključak kojim je zatražila od Vlade i Parlamenta Federacije BiH da izvrši usklađivanje Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH sa evropskim konvencijama, te međunarodnim ugovorima i sporazumima u cilju da se obaveznim zdravstvenim osiguranjem obuhvate sva djeca u Federaciji BiH. Federalno ministarstvo zdravstva je dostavilo informaciju po navedenom zaključku Skupštine TK u kojoj je obrazložen zakonski okvir kojim je regulisana zdravstvena zaštita djece do navršene 15 godine života i učenika i studenata do 26. godine života, odnosno djece koja su obuhvaćena redovnim školovanjem.

Imajući u vidu navedeno 11.4.2016. godine je održan sastanak predsjednika Skupštine i premijera Tuzlanskog kantona sa predstavnicima resornih ministarstava i Zavoda zdravstvenog osiguranja TK na kojem su, u cilju rješavanja ovog pitanja data konkretna zaduženja resornim ministarstvima u smislu pripremanja akata kojim bi se riješilo pitanje zdravstvene zaštite djece koja nisu obuhvaćena redovnim školovanjem. O daljim poduzetim aktivnostima po ovom pitanju ćemo Vas naknadno izvijestiti.“

Dana 04.05.2016. godine zaprimljen je odgovor Skupštine Tuzlanskog kantona¹³ u kojem se navodi: „Obavještavamo da je Skupština Tuzlanskog kantona na sjednici od 25.04.2016. godine donijela Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju osnovica, stopa i načina obračunavanja i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje na području Tuzlanskog kantona kojim je regulisano pitanje zdravstvene zaštite djece koja nisu obuhvaćena redovnim školovanjem.“

Pomenuta odluka nije dostavljena u prilogu akta tako da Ombudsmeni nisu mogli sa sigurnošću utvrditi na koji način je sporno pitanje riješeno i da li je isto u skladu sa međunarodnim standardima zaštite prava djece.

Do dana sačinjavanja ove preporuke Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona nije dostavilo svoj odgovor.

Nalaz i mišljenje Ombudsmena BiH

Zakonom o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹⁴ član. 1. stav. 1. propisano je da je Ombudsmen za ljudska prava BiH nezavisna institucija uspostavljena u cilju promoviranja dobre uprave i vladavine prava, zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih osoba, kako je garantirano posebno Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima iz dodatka tog Ustava, koja će nadgledati aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Brčko distrikta, sukladno odredbama ovog zakona.

¹² Akt Skupštine Tuzlanskog kantona broj 02-02-223-2/16 od 13.04.2016. godine

¹³ Akt Skupštine Tuzlanskog kantona broj 02-02-223-3/16 od 27.04.2016. godine

¹⁴ Zakon o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine “Službeni glasnik BiH” br 19/02, 35/04, 32/06 i 38/06

Polazeći od odredbi Ustava Bosne i Hercegovine i međunarodnih dokumenata koji su u dodatku Ustava i imaju direktnu primjenu u domaćem pravnom sistemu, prije svega Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta i Evropske socijalne povelje, Ombudsmeni još jednom ukazuju da svako dijete u Bosni i Hercegovini treba imati jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti u ostvarivanju zdravstvene zaštite, bez diskriminacije po bilo kojem osnovu.

Uzevši u obzir naprijed navedene odgovore nadležnih organa vlasti i ustanova Tuzlanskog kantona, postupajući u skladu sa svojim ovlaštenjima, na osnovu člana 32. Zakona o Ombudsmenu za ljudska prava BIH, Ombudsmeni Bosne i Hercegovine donose slijedeću:

P R E P O R U K U

1. Skupštini i Vladi Tuzlanskog kantona:

- *da poduzmu adekvatne i efikasne mjere u cilju osiguranja bezuvjetne i besplatne zdravstvene zaštite za svu djecu na području Kantona;*

2. Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona:

- *da osigura da sva djeca na području Kantona budu oslobođena neposrednog ličnog učešća u vidu godišnje premije – markica;*

3. da u roku od 15 dana od dana prijema preporuke obavijeste Ombudsmene za ljudska prava Bosne i Hercegovine o poduzetim mjerama na izvršenju Preporuke.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine:
mr. sci. Jasminka Džumhur, s.r.
Nives Jukić, s.r.
dr. Ljubinko Mitrović, s.r.

Dostaviti:

-naslovu

-u spis